

**สภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู และสมรรถนะทางการเรียนรู้
ของผู้เรียน ในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร**
CONDITIONS AND NEEDS FOR PROFESSIONAL COMPETENCY DEVELOPMENT OF
TEACHERS AND LEARNING COMPETENCY OF LEARNERS UNDER THE BASIC
EDUCATION COMMISSION, SAKON NAKHON PROVINCE

ปณิตตา อินทรักษา

Pundita Intharaksa

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร 47000

Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University,
Sakon Nakhon 47000, Thailand

*Corresponding Author: E-mail: pundita_ink@hotmail.com

รับบทความ 14 เมษายน 2565 แก้ไขบทความ 16 กุมภาพันธ์ 2566 ตอบรับบทความ 21 กุมภาพันธ์ 2566 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูของครูและผู้บริหารในสถานศึกษา และ 2) ศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 590 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะหลักภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 2) ระดับความต้องการการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะหลัก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และระดับความต้องการการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะประจำสายงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 3) ระดับระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะทางการเรียนรู้ของนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และ 4) ระดับความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางการเรียนรู้ของนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55

คำสำคัญ: สมรรถนะวิชาชีพครู, สมรรถนะทางการเรียนรู้

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) examine the conditions and needs for developing professional competency of teachers and school administrators, and 2) investigate the conditions and needs for developing learning competency of learners under the Basic Education Commission, Sakon Nakhon Province. The sample group consisted of 590 participants, which included school administrators, teachers, primary school students, and secondary school students. The researcher determined the sample size using the Krejcie & Morgan sample size table. The research instrument was a set of 5-level scale questionnaires. The collected data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation. The research results showed that 1) the overall level of self-practice in core competency was high, with functional competency being at the highest level, with means of 4.42, and 4.54, respectively; 2) The overall level of self-improvement needs in core competency was high, with functional competency being at the highest level, with means of 4.46, and 4.55, respectively; 3) The level of self-practice based on students' competency was overall at a high level, with a mean of 4.02, and 4) the level of self-improvement needs based on students' competency was overall at the highest level, with a mean of 4.55.

Keywords: Professional Competency of Teachers, Learning Competency

บทนำ

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของพลโลกที่เรียกว่า สมรรถนะวิชาชีพ ซึ่งเป็นสมรรถนะที่เกิดจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นได้ในองค์กร กล่าวคือ การที่บุคคลจะแสดงสมรรถนะใด สมรรถนะหนึ่งได้ มักจะต้องมีองค์ประกอบของทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่น ๆ ด้วย ถ้าหากขาดองค์ประกอบที่สำคัญ อาทิความรู้ในงานหรือทักษะที่เกี่ยวข้อง เช่น ทักษะการแสวงหาข้อมูลจากคอมพิวเตอร์จะต้องมีคุณลักษณะเป็นบุคคลที่ใจเย็น อดทน เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ คุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ความสามารถ (Ability) ทักษะ (Skills) และ คุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติ (Other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าบุคคลอื่นในสถานการณ์ที่มีความซับซ้อน ซึ่งต้องอาศัยแรงผลักดันภายใน (Motives) อุปนิสัย (Traits) ภาพลักษณ์ในสำนัก (Self-image) และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) ที่แตกต่างกันทำให้แสดงพฤติกรรมต่อการปฏิบัติงานที่มุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จต่างกัน การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพจึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างทุนมนุษย์เพื่อการแข่งขัน ดังที่ วนิดา สุวรรณนิพนธ์ (2560, หน้า 1-20) ได้เสนอว่า ในยุคเศรษฐกิจและสังคมฐานความรู้ในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่พัฒนาคนให้เป็นสินทรัพย์ชนิดหนึ่งที่ไม่ใช่ ตัวตน (Intangible) ที่สามารถแปรสภาพให้กลายเป็นสินทรัพย์ที่สามารถวัดคุณค่าออกมาได้ หรือที่เรียกว่าทุนมนุษย์ (Human capital) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนโดยส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนราชการบริหารทรัพยากร บุคคลตามกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (Standard for Success) เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 1-2)

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยได้ พบว่า การปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542-2551 พบว่า ครู ณาจารย์ขาดคุณภาพ กระบวนการผลิตครูที่ไม่ได้คนเก่ง คนดี และมีใจรักมาเป็นครู ครูยังมีสมรรถนะต่ำกว่ามาตรฐาน ครูบางส่วนไม่ยอมปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ครูไม่พัฒนาองค์ความรู้ที่ทันสมัย ครูสอนไม่ตรงตามสาขาที่ตนเองมีความรู้ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และพรทิพย์ แสงจันทร์, 2551, หน้า 5; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 25-28) การสร้างครูคุณภาพจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนและการพัฒนาประเทศ สมรรถนะของบุคคลเป็นคุณลักษณะที่สะท้อนถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อและอุปนิสัยของบุคคล ซึ่งจะส่งเสริมให้บุคคลและองค์กรบรรลุเป้าหมายได้ สมรรถนะของครู อันแสดงถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของครู ซึ่งจะช่วยและเอื้อต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ และการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ สามารถสร้างผลงานตามตำแหน่งหน้าที่และส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จได้ (จิตติมา วรณศรี, 2552, หน้า 1-5)

การปฏิรูปการศึกษาได้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักวิชาชีพครู และสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพและในขณะเดียวกันสามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องโดยมีสภาวิชาชีพที่เข้มแข็ง บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาครู ณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ มีขวัญกำลังใจอยู่ได้อย่างยั่งยืน การพัฒนาครูให้มีสมรรถนะภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมนับได้ว่าเป็นบทบาทและภารกิจสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ ซึ่งสมรรถนะครูตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก (Core Competency) มี 5 สมรรถนะ ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และ 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) นั้นมี 6 สมรรถนะ ได้แก่ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 2-15)

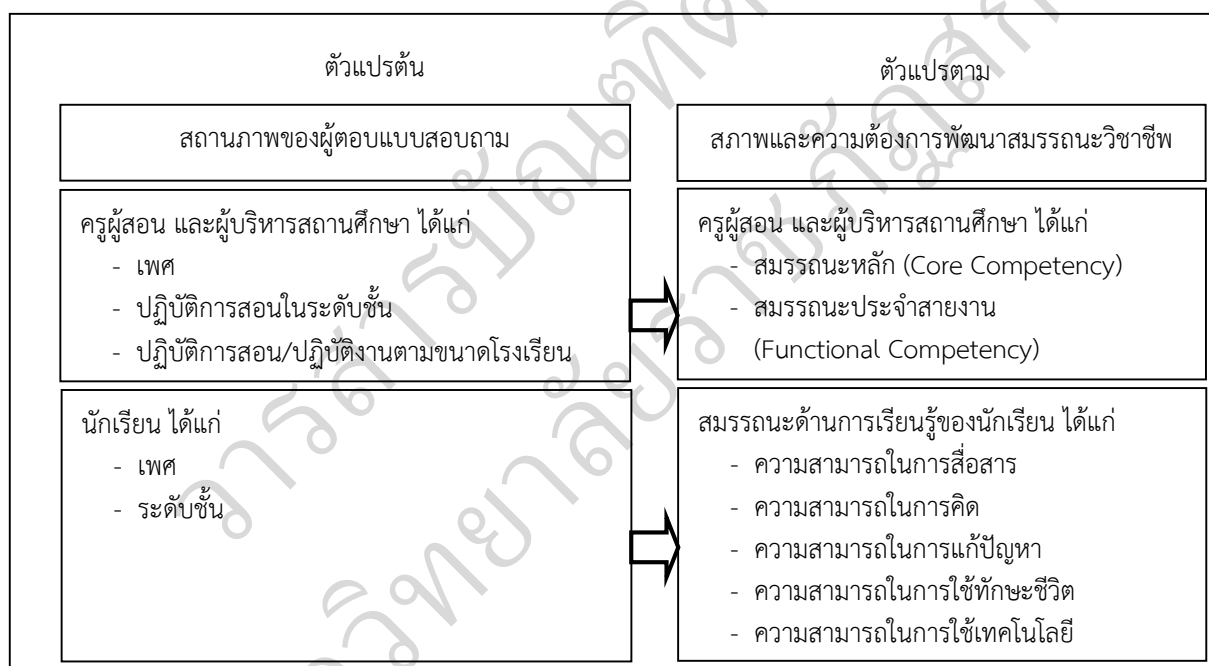
ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงต้องการศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู และสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร ดังที่ มานิตย์ นาคเมือง (2552, หน้า 211-215) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พบว่า มีองค์ประกอบของสมรรถนะประจำสายงานของ

ครูผู้สอน ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ 1) สมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ 2) สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน 3) สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน 4) สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย 5) สมรรถนะการทำงานร่วมกับชุมชน หลักการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน ประกอบด้วย 5 หลักการ คือ 1) หลักการมีส่วนร่วมของผู้รับการพัฒนา 2) หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ 3) หลักการสนองความต้องการของผู้รับการพัฒนา 4) หลักความยืดหยุ่นของกระบวนการและวิธีการพัฒนา 5) หลักการความแตกต่างระหว่างบุคคล และกระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) สร้างความต้องการในการพัฒนา 2) วิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนา 3) การวางแผนพัฒนา 4) การดำเนินการพัฒนาและ 5) การประเมินผลพัฒนา ทั้งนี้ความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นสามารถสะท้อนถึงการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนอันจะส่งผลให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพ และความต้องการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูของครูและผู้บริหารในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร
2. ศึกษาสภาพ และความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสกลนคร จำนวน 10,839 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2564)

1.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสกลนคร จำนวน 132,392 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2564)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสกลนคร จำนวน 150 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (Krejcie, R.V. and Morgan, D.W., 1970, p. 608) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างตามตารางอยู่ที่ 377 คน แต่ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับตามแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 150 ฉบับ

2.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสกลนคร จำนวน 440 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (Krejcie, R.V. and Morgan, D.W., 1970, p. 608) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างตามตารางมี 384 คน แต่ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับตามแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 440 ฉบับ จึงนำมาวิเคราะห์ทั้งหมด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งมี 2 ฉบับ ได้แก่

3.1 แบบสอบถามระดับการปฏิบัติตนและความต้องการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน และผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบสมรรถนะของครูผู้สอนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้

3.2 แบบสอบถามระดับการปฏิบัติตนและความต้องการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียนตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

4. วิธีรวบรวมข้อมูล

4.1 ศึกษาข้อมูลแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะวิชาชีพครู สมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียน การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การสร้างแบบสอบถามสภาพและความต้องการในการพัฒนาตนเอง ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยการสร้างแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 5-7) แต่ละข้อจะแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ น้อยที่สุด

ระดับที่ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ น้อย

ระดับที่ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ ปานกลาง

ระดับที่ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ มาก

ระดับที่ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด

โดยมีแบบสอบถามมี 2 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสอบถามระดับการปฏิบัติตนและความต้องการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน และผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบสมรรถนะของครูผู้สอนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ และ 2) แบบสอบถามระดับการปฏิบัติตนและความต้องการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะของผู้เรียนตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

4.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านวัดและประเมินผล ด้านวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ด้านบริหารการศึกษา และด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับข้อเสนอแนะ และคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพเหมาะสมและเชื่อถือได้

4.5 ดำเนินการขออนุมัติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ตามขั้นตอนที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งได้รับอนุมัติเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการวิจัย

4.6 เนื่องจากสถานการณ์ของโรคระบาด COVID-19 ผู้วิจัยจึงพัฒนาแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ให้อยู่ในรูปแบบของ Google Form และจัดทำหนังสือเพื่อขออนุญาตสำรวจข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบของ Google Form

4.7 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.8 วิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติตนและความต้องการพัฒนาตนเองโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของบุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 82-84) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 1.00–1.50 หมายถึง การปฏิบัติและความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 1.50–2.50 หมายถึง การปฏิบัติและความต้องการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 2.51–3.50 หมายถึง การปฏิบัติและความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.51–3.50 หมายถึง การปฏิบัติและความต้องการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.51–5.00 หมายถึง การปฏิบัติและความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

4.9 วิเคราะห์และเรียงลำดับระดับการปฏิบัติตนและความต้องการในการพัฒนาตนเอง โดยเรียงลำดับรายข้อ และภาพรวมรายด้าน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

5.1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ปฏิบัติการสอนในระดับชั้น ปฏิบัติการสอน/ปฏิบัติงานตามขนาดโรงเรียน และระดับชั้น โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติตนและความต้องการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน และผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบสมรรถนะของครูผู้สอนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ และระดับการปฏิบัติตนและความต้องการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะของผู้เรียนตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศ ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นและปฏิบัติการสอน/ปฏิบัติงานตามขนาดโรงเรียน

ตาราง 1 แสดงจำนวน และร้อยละ จำแนกตามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตาม จำแนกตามเพศ ปฏิบัติการสอนในระดับชั้น และปฏิบัติการสอน/ปฏิบัติงานตามขนาดโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	
	N (n = 150)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	58	38.67
หญิง	92	61.33
รวม	150	100.00
ปฏิบัติการสอนในระดับชั้น		
ประถมศึกษา	50	33.33
มัธยมศึกษา	77	51.33
ผู้บริหารสถานศึกษา	23	15.34
รวม	150	100.00
ปฏิบัติการสอน/ปฏิบัติงานตามขนาดโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	29	19.33
โรงเรียนขนาดกลาง	37	24.67
โรงเรียนขนาดใหญ่	84	56.00
รวม	150	100.00

จากตาราง 1 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 61.33 และ เพศชาย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 38.67 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการปฏิบัติการสอนในระดับชั้น พบว่า ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 51.33 ปฏิบัติการสอนในระดับชั้น

ประถมศึกษา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 15.34 ตามลำดับ และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปฏิบัติการสอน/ปฏิบัติงานตามขนาดโรงเรียน พบว่า ปฏิบัติการสอน/ปฏิบัติงานโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 ปฏิบัติการสอน/ปฏิบัติงานโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 24.67 และปฏิบัติการสอน/ปฏิบัติงานโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.33 ตามลำดับ

2. ข้อมูลสภาพทั่วไปของนักเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศ และระดับชั้น

ตาราง 2 แสดงจำนวน และร้อยละ จำแนกตามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ และระดับชั้นเรียน

สถานภาพ	จำนวน	
	N (n = 440)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	207	47.05
หญิง	233	52.95
รวม	440	100.00
ระดับชั้น		
ประถมศึกษา	238	54.09
มัธยมศึกษา	202	45.91
รวม	440	100.00

จากตาราง 2 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 52.95 และเพศชาย จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 47.05 และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับชั้น พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ระดับประถมศึกษา จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 54.09 และระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 45.91

3. ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติตนตามสมรรถนะวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหารในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติตนสมรรถนะวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหารในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติตน ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
สมรรถนะหลัก (Core Competency)				
1	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.51	0.59	มากที่สุด
2	การบริการที่ดี	4.15	0.56	มาก
3	การพัฒนาตนเอง	4.21	0.59	มาก
4	การทำงานเป็นทีม	4.61	0.50	มากที่สุด
5	จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.66	0.48	มากที่สุด
	รวม	4.42	0.54	มาก
สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)				
1	การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	3.99	0.59	มาก
2	การพัฒนาผู้เรียน	4.70	0.54	มากที่สุด
3	การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.72	0.51	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติตน ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
4	การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.51	0.60	มากที่สุด
5	ภาวะผู้นำครู	4.65	0.63	มากที่สุด
6	การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน	4.69	0.50	มากที่สุด
รวม		4.54	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ระดับการปฏิบัติตนตามสมรรถนะหลัก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 โดยด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนระดับการปฏิบัติตนตามสมรรถนะประจำสายงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 โดยด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหารในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหารในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร

ที่	รายการ	ระดับความต้องการ ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
สมรรถนะหลัก (Core Competency)				
1	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.69	0.50	มากที่สุด
2	การบริการที่ดี	4.20	0.52	มาก
3	การพัฒนาตนเอง	4.06	0.53	มาก
4	การทำงานเป็นทีม	4.58	0.58	มากที่สุด
5	จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.79	0.48	มากที่สุด
รวม		4.46	0.52	มาก
สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)				
1	การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.59	0.59	มากที่สุด
2	การพัฒนาผู้เรียน	4.70	0.54	มากที่สุด
3	การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.64	0.51	มากที่สุด
4	การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.48	0.61	มากที่สุด
5	ภาวะผู้นำครู	4.62	0.63	มากที่สุด
6	การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน	4.26	0.50	มาก
รวม		4.55	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ระดับความต้องการการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะหลักของครูและผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 โดยด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับความต้องการการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะประจำสายงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 โดยความต้องการด้านการพัฒนาผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับแรก

5. ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติตนตามสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร ดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติตามสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร

ที่	สมรรถนะ	ระดับการปฏิบัติ ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
1	ความสามารถในการสื่อสาร	3.96	0.99	มาก
2	ความสามารถในการคิด	3.97	0.94	มาก
3	ความสามารถในการแก้ปัญหา	3.63	0.91	มาก
4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	4.52	0.94	มากที่สุด
5	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.60	0.95	มากที่สุด
รวม		4.02	0.95	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ผลการศึกษาระดับระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 โดยสมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด และสมรรถนะที่ 3 ด้านการแก้ปัญหามีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

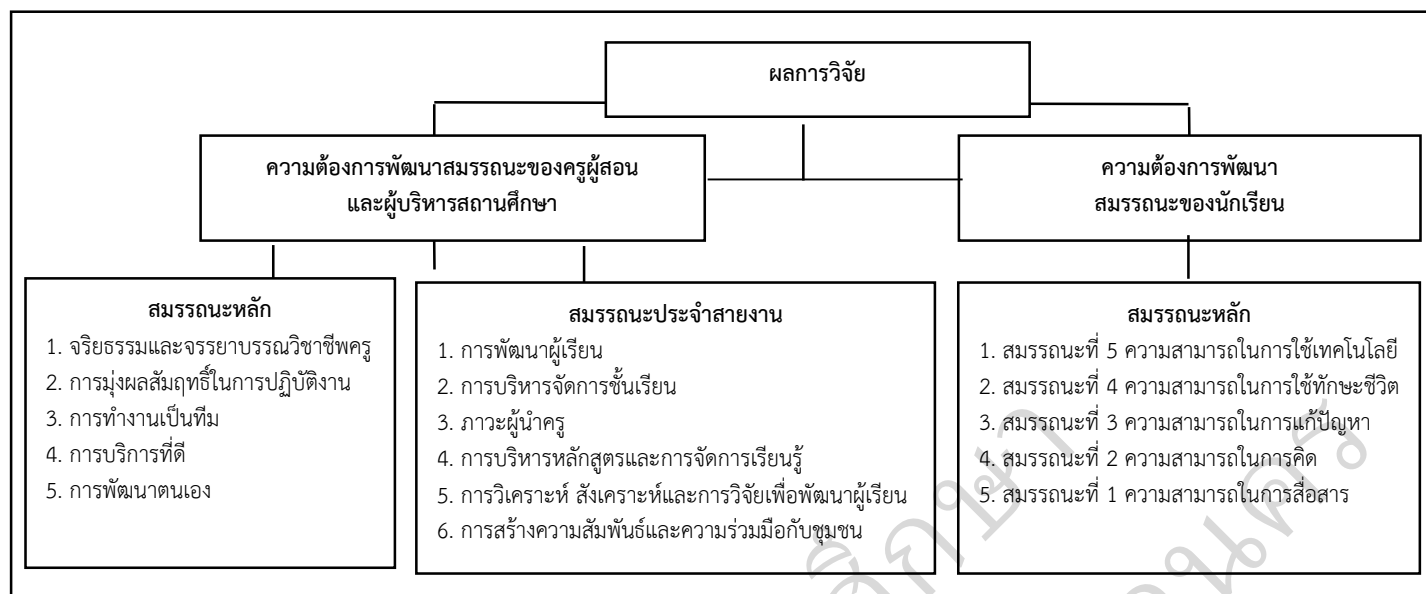
6. ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร ดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร

ที่	สมรรถนะ	ระดับความต้องการ ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
1	ความสามารถในการสื่อสาร	4.17	0.99	มาก
2	ความสามารถในการคิด	4.51	0.97	มากที่สุด
3	ความสามารถในการแก้ปัญหา	4.66	0.91	มากที่สุด
4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	4.68	0.95	มากที่สุด
5	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.73	0.86	มากที่สุด
รวม		4.55	0.88	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า ระดับความต้องการตามสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 โดยสมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 อยู่ในระดับมากที่สุด และสมรรถนะที่ 1 ด้านความสามารถในการสื่อสาร มีระดับความต้องการพัฒนาน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัยสามารถเขียนเป็นภาพได้ดังภาพประกอบที่ 2 สรุปผลการวิจัย

ภาพประกอบ 2 สรุปผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู และสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะหลักด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานด้านการพัฒนาผู้เรียนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการจัดการเรียนรู้ครูจะต้องดำเนินการอยู่บนฐานของความมีคุณธรรมจริยธรรมไปพร้อมกับการพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เพราะจะเป็นแบบอย่างที่ดีกับศิษย์ และระดับความต้องการการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะหลักด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับความต้องการการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะประจำสายงานด้านการพัฒนาผู้เรียน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในปัจจุบันเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณมีความจำเป็นมากในการจัดการเรียนรู้เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย การเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งความรู้ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุวรรณี หาญกล้า (2550, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ พบว่า คุณลักษณะของครูด้านพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับความตระหนักในกิจกรรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู นอกจากนี้ วีรัช วรรณรัตน์ และ โกสุม สายใจ (2555, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำเชิงจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า คุณลักษณะของผู้นำเชิงจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกและอยู่ในระดับสูง และคุณลักษณะเชิงคุณธรรมจริยธรรมของครูจำแนกตามประสบการณ์การสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และธัญลักษณ์ รุจิภักดี และเอมมา อาสนจินดา (2557, หน้า 230-254) ได้ศึกษา เรื่อง การรับรู้ และเจตคติต่อแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ทั้ง 5 ด้าน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมวิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ระดับระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะด้านการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และสมรรถนะที่ 3 ด้านการแก้ปัญหา มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด และระดับความต้องการตามสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และสมรรถนะที่ 1 ด้านความสามารถในการสื่อสารมีระดับความต้องการพัฒนาน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันเข้าสู่ยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ ความต้องการในการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนจึงอยู่ในระดับมากที่สุด และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลให้ความต้องการในการคิดเรื่องการแก้ปัญหาอยู่ในระดับที่น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กานนิต บุตรดา (2561, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง การจัดกิจกรรมตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่ส่งผล

ต่อการพัฒนาการเรียนรูของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันนี้การเรียนรู้ของเด็กนักเรียนได้เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากมีแหล่งเรียนรู้ สื่อ และเทคโนโลยี เช่น Internet, Computer, Tablet หรือ Smart Phone และอื่น ๆ อีกมากมาย นักเรียนสามารถใช้ในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ดังกล่าวไม่จำเป็นต้องจำกัดเฉพาะในห้องเรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558, ออนไลน์) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินดา กอดซิกกิ นิโคล กอดซิกกิ, แมรีโครเฟล และคณะ (2013, p. Abstract) ได้ศึกษาวิจัยการเพิ่มแรงจูงใจและข้อตกลงในนักเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ผ่านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยเทคโนโลยีพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่รู้สึกว่าการเรียนที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของผู้เรียนนอกจากนี้ยังเห็นได้ชัดว่า นักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียนเมื่อเทคโนโลยีถูกนำมาใช้ เมื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังเรียน นักเรียนชอบเครื่องมือทางเทคโนโลยี เช่น Computer, Laptop ซึ่งเหมือนทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน นักเรียนมีแรงจูงใจมากขึ้นและมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการเรียนรู้เมื่อมีการใช้เทคโนโลยี โดยรวมพฤติกรรมของนักเรียนที่มีชีวิตชีวามากขึ้นเมื่อเทคโนโลยีถูกนำมาใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรศึกษาแนวทางหรือพัฒนารูปแบบในการใช้คุณธรรมจริยธรรม หรือจรรยาบรรณวิชาชีพครู ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะด้านการเรียนรู้ และทักษะชีวิต ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางหรือพัฒนารูปแบบในการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีต่อผลลัพธ์ทางการเรียนของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กามนิต บุตรดา. (2561). *การจัดกิจกรรมตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรูของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จิตติมา วรรณศรี. (2552). คุณภาพการศึกษากับสมรรถนะของครูที่พึงประสงค์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 32(1), 1-5.
- ัญญลักษณ์ รุจิภักดิ์ และเอมมา อาสนจินดา. (2557). การรับรู้เจตคติต่อแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมวิชาชีพครู. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 28(88), 230-254.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิมพ์นัธ เดชะคุปต์และพรทิพย์ แข็งขัน. (2551). *สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- มานิตย์ นาคเมือง. (2552). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วนิดา สุวรรณนิพนธ์. (2560). ศักยภาพทุนมนุษย์และความสามารถเชิงพลวัตของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม ซอฟต์แวร์ไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(3), 1-20.
- วิรัช วรรณรัตน์ และ โกสุม สายใจ. (2555). *คุณลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา เครือข่ายวิชาการเบญจมิตรและเครือข่ายวิจัยประชาชน*. รายงานวิจัย นนทบุรี: คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สุวรรณี หาญกล้า. (2550). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู สำนักงานอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครูสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”. เข้าถึงได้จาก <http://www.kroobannok.com/76716>. 25 ตุลาคม 2564.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608.
- Linda Godzicki, Nicole Godzicki, Mary Krofel, Rachel Michaels. (2013). *Increasing Motivation and Engagement in Elementary and Middle School Students through Technology -Supported Learning Environments*. Research Project. M.A. (Teaching and Leadership). Illinois: Saint Xavier University Chicago.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and values*. New York: McGraw Hill.